

Oglas, priposlana itd. ...

Novci za predbrojbu, oglasne itd. ...

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

U slučaju neprimanja, treba se javiti odpravničtvu u odgovarajućem pismu, za koji se na plaću poštarina, ako se izvana naplaćuje, reklamiraju.

Odgovornog računara br. 317-849.

Telefon tiskare broj 38.

NASA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve poljvari“. Narodna poslovica.

Izdati svakog četvrtka o podne.

Neiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ni tiskaju, a nefrankirani ne primaju. Predplata se postarinomu stoji 10 K u obće, 5 K za seljake i 10 K u obće, odn. K 2-50 na pol godinu.

Izvan carovine više poštarin. Plaća i utakuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpolić i dr. (Via Gluša br. 1), kamio nekada su naslovljavaju sva pisma i predplatu.

Odgovorni urednik i izdavačel Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Gluša 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

Prilike na Rijeci.

Zagrebačka „Hrvatska“ glavno glasilo hrvatske stranke prava u banovini, pričela je u svom broju od dne 4. o. m. j. na uvodnom mjestu pod gornjim naslovom zanimiv članak, što ga niže u cjelosti prenašamo: „I na koncu nekoliko naših opazaka dodajemo. Članak glasi:

„Kod nas se običaje krivnja za sve zlo i nevolju što nas bije svaljivati na drugog a svoje grijehe, golotinju, slabocu, indolenciju ne čemo da kraj zdravih očiju vidimo i upoznamo baš kao susjećavac, koji akoprani je uvjeren da ga boljelica od dana na dan sve više uništuje — još na smrti ne vjeruju svojoj boljesti. Takovi smo upravo mi Hrvati svagdje a pogotovo na Rijeci. Ovih dana imali smo prilike osvjedočiti se o tome na vlastite oči.

Prilike se na Rijeci doduše nijesu u ničem promijenile na bolje za nas. Isti sistem negacije Hrvata sa strane tudjinaca vlada kao i prije ali i ista i još veća indolencija za naše strane, kao i prije.

Toliko te naše inteligencije imade na Rijeci i Sušaku. a sve spava. Ili nije tako? Preko 100 akademiki naobrazeni naših ljudi imade ondje, što liječnika, što odvjetnika, što privatnih namještenika uz silu trgovaca, pomoraca, koji nisu članovi ni jednog društva. Kojima je ideal pun trbuha i — vlastiti ego. Koji osim „Novog Lista“ i „Voce“ ili „Popolo“ nikad ne zavire u kakav list, knjigu ili smotru. Koji se ne brinu a ma baš za ništa osim za sebe.

U Českoj imade slučajeva, da su jedan ili dva takova inteligentna čovjeka po cijelo koje mjesto u roku od par godina očistili i slobodili iz njemačkih panđa. Na što govornio o Česima — treba nam uzeti samo primjerom Slovence u Trstu i okolici gdje prilike nisu skoro ništa bolje za naš element nego su u Trstu, pa će u toliko gore što oni neimadu tih Trsta jedan svoj gradić ala Sušak, gdje bi mogli nesmetano svoju snagu koncentrirati, kao što bi to mogli lječno činiti riječki Hrvati na Sušaku.

Na Rijeci vlada među našom inteligencijom upravo besprimjerna apatija.

Pitali smo pojedine prvake za uzroke te apatije pa nam se reklo, da ondje nije ništa vrijedno poduzimali pošto se ne imade s kim e. To naprosto ne stoji, jer su naša mase na Rijeci prepustene same sebi i lutaju iz socijalističkog logora u talijanski itd. U inteligenciji leži sva krivnja, jer ova kako rekamo — ne vodi nikakova računa o narodnoj stvari.

Nadalje ne brine se ni za svoj podmladak. Izuzamši pomorski stalež, neima gotovo ni jednog slučaja, da bi ta inteligencija svoj narastaj dala izučiti i usavršiti u visu trgovinu, industriju, tehniku ili na sličnom polju, gdje bi se dalo onda istanuti tudjinca. Na toga neima. Umjesto toga vlada ondje velika novčana pohlepa! Vidjeti čes domaćeg čovjeka (koi bi bio inače i to kako sposoban za borbu i utakmicu za bolju stvar), gdje sjedi u nezdravoj kakovoj „butigi“ pa drži pred sobom kakvo vitničarje i čeka na „soidu“, što je dakako

mного komodnije nego usavršiti se u elektrotehničkom mehanizmu ili drugi kakav bolji obrt. Drugi opet, koji bi mogli i te kako koristiti narodu ustrojavnju novčano zavode sa tobož narodnim a u istinu lihvarskim karakterom.

Pojavi li se ondje, koja ogilnija lšenost onda svi skoče na njega da ga tim uspjehom nije mogu „doluci“ ili izgriznuti. Poznat nam je pače slučaj, da su neki „rodoljubi“ zahitjevali od „Novog Lista“ kad su bili najveći talijanski progoni, da oštrije piše i napadne Talijanose, a kad je nahuškana masa prijetila razoriti redukciju i tiskaru, sakrivali su se ti rodoljubi kojekuda, pače su neki i odputovali iz Rijeke. Tako ne rade Slovenci u Trstu a još manje Česi. Oni bi doduše estrije nastupili nego što je to: „Novi List“ činio — ali onda i odbijaju sa tvrdim „svojim škama tudjinske navale, a štete platio iz svojih žepova.

Ako je tamo sve trulo, pogotovo je najtruliji društveni život. Svaki pokus sanacije ove abnormalnosti izjavljuje se uslijed individualnosti primorskog temperamenta, koji neima u krvi osjećaj za disciplinu, zaptu i društvenosti, bez čega pako ne može biti ni paradnog „Sokola“ a kamoli li „narodne vojske“ ili što slična, što bi moralo ondje vršiti zadaću narodne defenzive a u gdje kojima časovima i ofenzive. Ovaj općeniti osvrt upodpuniti čemo drugom zgodom sa primjerima, koji će potvrditi naše navode.

Gornji opis riečkih odnošaja, ako i je ovdje ondje preostar ili možda i nepravedan; ipak odgovara većim dijelom na zalost faktičnom stanju stvari.

Mi se nerado počamo u bratske nam poslove, napose u one riečkih Hrvata, da nam se nerede da smo možda drzki ili nezahvalni, ali potaknuti gornjim člankom nemozemo od manje a da i mi k onomu nenadovežemo nekoliko naših opazaka.

Hrvatska se je inteligencija na Rijeci posljednjih 40 godina ograničila na svoje pisarne, urede, trgovine i na škole dok bijaše hrvatska gimnazija na Rijeci. U neposupno doba pokazivala je nešto života priredjivajuć zabave, ponajviše plesova u čelionici za članove i pozvanike. Inače se vrlo malo znalo i čulo za riečke Hrvate, od kojih mnogi i danas najradije među sobom talijančare. Pripristo hrvatsko građanstvo, niži slojevi, radnici, mali obrtniči itd., kojih imade i danas na hiljade, a koji bijaše prije dvadesetak godina skoro izključivo sve sami Hrvati, ostavljeni bijahu i jesu zalibož i danas sami sebi. Ove slojeve bilo je lahko urediti i organizirati te se nebi danas Talijani i „Ungarezi“ služili s njima na našu stetu i štamotu.

Primjer, što ga pisac članka navadja glede Slovenaca u Trstu, stoji u istinu još mnogo gore na teret hrvatske inteligencije na Rijeci. U Trstu je sačien odvažnih i nusoblčnih slovenskih muzeva kud i kamio u mnogo težih odnošajih nego li bijaše i jesu na Rijeci organizirala (tako užorno svoje pristaje, najpače niže slovensko slojeve, da se danas slovenska za

stava u gradu Trstu slobodno vije, da se u Trstu više slovenski govori nego li na Rieci? Hrvatski, da Slovenci priredjuju slobodno u sreću grada sastanke i skupštine da se u obhodu podaju na glavni trg pjavajuć svoje krasne narodne pjesme.

Osim toga uzdržavaju tršćanski Slovenci, mnogo siromašniji nego li riečki Hrvati, već preko 20 godina velikimi žrtvami u gradu Trstu privatnu pučku školu, koja je odgojila na hiljade slovenskog pomladka, i koju polazi danas 7—800 djece. Oni su mislili i na trgovački pomladak poznavajuć važnost za narodno gospodarsku organizaciju trgovačkog staleža u najvećem trgovačkom gradu monarhije. O njihovoj gospodarskoj organizaciji govore sa respektom isti najradikalniji talijanski krugovi.

Sve to, što izvedoše tršćanski Slovenci na prosvjetnom i gospodarskom polju mogli su riečki Hrvati mnogo brže i laglje izvesti sa manje napora i troška kad bi se bilo tamo manje politiziralo u listovima, kavanama i sastancima a više radilo među hrvatskim stanovništvom za njegov duševni i tjelesni boljak.

U posljednje doba počelo je i tamo svitlati, napose u hrvatskim podobšinama ali i taj napredak ide više na račun onog skromnog, ali veleznačajnog listića „Riečkog glasnika“, nego li na račun hrvatske inteligencije. Najnoviji pokret za ustrojjenje hrvatske pučke škole na Rieci nebi smio sustati no pol puta. Riečki Hrvati znadu najbolje sami, da redovitim ili zakonitim putem neće doći do svoje škole jer toga neće ni gradska uprava ni madjarska vlada. Neprostatje njim dakle drugo nego to, da ustroje čim prije sami svoju privatnu školu, za koju imadu dosta djece, i hvala Bogu, dosta sredstava i sami.

S tim će bar djelomice popraviti ono, što biješe do sada na štetu hrvatske stvari u onom otudjenom nam gradu zanemareno. Otvorenju prve hrvatske pučke škole na Rieci veselili će se iskreno sav hrvatski narod, najpače mi, koji poznamo prilično žalostne po hrvatsvo odnošaje na Rieci i koji smo preko Rieke vezani sa ostalom našom braćom.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Na znanje g. Accurti-u sada. Iz Zadra nam javiše, da je od suda u Puli, baš kad je najjače buktio t. zv. veleizdajnički proces u Zagrebu, došao na jedan kot. sud u Dalmaciji službeni dopis pisan ćirilicom, koji je prešao na prizivni sud u Zadru sve do Vrhovnog sudišta u Beču. Ipak do sada još nije puljski sud proglašen veleizdajničkim; možda zato, jer nisu toga znali gg. Aserenljaji i Accurti. Eto im sada, da znadu.

Nastidov prijatelj u Puli. Sa zagrebačkog „vleizdajničkog“ procesa upoznao g. Spijuna Nastića, tog glavnog svjedoka neke ter neke diplomacije, narinetog Accurtiju za uporište svoje glasovito obtu-

nice, htjeo je jedan ovdje raskrinkati i malo da nije nastradao. Prošlog petka obnoć dao je financijski stražar Erker unpsiti trgovačkog agenta Milana Kornicera iz Varaždina, a koji je došao ovanio iz Trsta da traži posla. Taj financijski stražar tvrdio je na policiji, da je čuo iz ustiju Kornicera groznih stvari, naime, da je Kornicere primio od sumoznog Nastića 600 kruna što mu je pomagao u zagrebačkom procesu. Stvar je svršila po Kornicera dobro jer službujući policijni činovnik nije našao nužnim da potvrdi napušenje Kornicera, te ga je pustio na slobodu. Šteta, da nije i nama dana prilika, da vidimo slavnog Gjorgja-Ristu Nastića, ako nebi bio međutim došao amo po običaju pod krivim imenom. Kad je Lovjek u tako visokom položaju, luhko je dobiti i marvinsku putnicu.

Hrvatsko kazalište u Puli. U nedjelju dne 17. t. m. predstavljat će se u „Narodnom Djmu“ u Puli „Šarlejeva tetka“. Tro se želi od sreća nasvijati zdravoj šali, kojom je prozet ciele ovaj komad, neki u nedjelju pohiti na predstavu. Naslovnu ulogu, staru tetu, igra g. Vojska.

Jedna vajni Hrvat. Prošlu subotu čitali smo u tršćanskom listu „Piccolo“ izjavu puljskih farmaceuta, kojom su izrazili svoju solidarnost tršćanskim kolegama. Obrazlažući solidarnost sa stalžkoj stanovnjima dodaju na koncu, da moraju biti s njima jedni i složni i kao „talijani“. Tu izjavu potpisao je i neki Dominis, rodom iz Raba, pred par godina još veliki Hrvat. Taj gospodičić bio je jednoč tajnik našeg Sokola, organizator plesova u hrvatskim društvima... zanosan, poletan, da je bilo mlota...! Dapače kad se vjenčao s talijanskom gospodjicom Blossich iz Pule, dao je vjenčane objave tiskati u hrvatskom jeziku s imenom svoje zaručnice Blossich. Sazvrim tim otkad se vjenčao tog novo-pečenca, nije bilo više vidjeti u hrvatskim društvima u Puli, ali eto vidimo ga napokon potpisano kao Talijana. I pravo stoji onima, koji su vjerovali u njegovo hrvatstvo, te je pisne ovih redaka dobio sada najveću zadovoljstina, što nije nikad vjerovao u njegovo hrvatstvo. Doklati se kakva suska-buska među nas, igra se hrvatstva, davamo njim počasti, da nas najposlje nasumare. Za ovakvima doduše ne žalimo, jer s njima koristi ni nama ni onima, kojima se uruku, jer taki ostaju svugdje samo balast — mneć smuć pa prolji.

Nek mu pak ovo posluži kod nova bratije kao preporuka!

Kancelistom kod kotarskog suda u Puli imenovalo je prizivno sudište u Trstu g. Guida Kenich a iz Trsta. Zantitjeljni smo da li poznaje novi kancelista i hrvatski jezik, koji mu je ovdje neobhodno potrebit.

Narodni darovi.

Na piru g. Josipa Skoko od Antuna s gdjeom Ivanom Iveću u Premanturi sakupilo se za Družbu sv. C. i M. K 18; na piru g. učitelja Gostinčera sa g. Marijom Erdy u Sv. Lovreću Labinskom sakupilo se za Družbu sv. C. i M. K 22-57 a za

Djački Dom u Pazinu K 10; g. Stjepan Kirac i Franjo Baldini daruju Djačkom pripomoć. društvu u Pazinu svaki po 1 K. N. N. daruje Družbi sv. Ć. i M. kao narodu taken K 1; Hrvat. Čitaonica u Lindaru daje Družbi sv. Ć. i M. K 50 74, kao polovicu čistog dobitka od proslave 25 godišnjice Čitaonice.

Današnji izkaz K 99 81
 zadnji izkaz K 1506 25
 ukupno K 1656 56

Lošinjski kotar:

Kamo dopire držovitost talijanskih zagrženjaka. Pod tim naslovom pišu nam sa otoka Cres: U jednoj našoj poroznoj občini, mjestne občine Cres, dogodilo se je u novije doba po dva puta da bijahu od carskih oblastih tiskani trojezični (njemački, talijanski i hrvatski) oglasi od paklene ruke u Cresu osakaćeni i tako osakaćeni na zidove priljepljeni. Takovomu oglasu odrežu ti novovjekli talijanski barbari u Cresu hrvatski dio i dudu u čisto hrvatskom selu priljepiti njemačko-talijanski oglas.

Posljednji takov oglas bio je financijalnog ravnateljstva u Trstu priljepljen od seoskog poglavara u selu na zidu samo u njemačkom i talijanskom jeziku, dočim je bio hrvatski dio odrezan ili odstranjen.

Takove se oglase prima na občini i ona ih dieli ili razasilje u sela ili porozne občine. Mi smo se lievom rukom krizali kad smo doznali, da nam je poslan takav oglas od strane creske občine, kojoj je na čelu c. k. financijalni nadsvjetnik u miru, koji znađe najbolje kako se imadu poštivati takovi oglasi. Za to osakaćenje i za tu uvredu nanešenu našem jeziku i našem narodu činimo odgovornim g. umirovljenoga c. k. financijalnoga savjetnika, koji će lahko doznati, bude li hotio, tko od njegovih podređenih takove topovštine počinja. Nemojmo bo ni pomisliti, da bi on, kao c. k. činovnik, takove naloge izdao (od renegata je sve moguće. Ur.) već će ta divljačta počinjati koji od njegovih podređenih. Opetujemo, da će on tomu lopovu lahko u trag doći, bude li samo hotio.

Pred više godina (5—6) podignuo je jedan od naših svećenika ove občine radi iste lopovštine tužbu. Istraga se vodila a uspjeh je bio taj, da je uprava občine u Cresu bacila krivnju na nekog svog pisara, da je to on samovoljno učinio, jer da nije znao za koju podobnu bijnje trojezični oglas, kano da nisu sve podobne hrvatske. Neznamo na koga će sada baciti krivnju ali financijalno ravnateljstvo bi moralo tražiti zadovoljštinu od uprave občine u Cresu. Vidjeti ćemo što će na ovo načelnik, umirovljeni c. k. financijalni nadsvjetnik.

Najbolje bi bilo kad bi gg. svećenici i učitelji po selima uputili ancijane i narod da takve oglase ne priljepe već povrate, ili ako bi to ancian uprkos učinio da narod takvom podrepnjaku podpraši ledja. A to zato što nas državno oblasti ne brane od talijanskih nasilja i lopovština.

Iz Velog Lošinja. Javili ste kako je glasoviti Cumić na sudu polizao uvredu nanešenu našem učiteljstvu. Kad je izašao iz sudnice, ojunao se taj arlekin, i u puljski Jornaletto dao očitovanje, kojim opet uesteže izjavu danu na sudu u Lošinju. Taj junaciña misli, da se je time oprao, ali neza na jadan kako je zaigrao ulogu kukavice. Pozivlje naime učitelje, da ga tuže pred porotu; lahko mu se u novinama pinčiti i vriedjati dok u Istri vladaju ovako zalostni odnosaji kod porotnih rasprava. Nek isposluje, da nama Hrvatima u Istri ne sudi talijanska porota u Rovinju, pak ćemo se onda ogledati, a dole mu poručujemo javno da je svojom izjavom iznešao kukavičko jaže.

Javljamo radostnu viest, da se je ovdje

ustanovilo pjevačko društvo, koje brnji već sadu 18 izvršujućih članova, koji marljivo vježbaju. Tako pored tamburaskog zbora iznosit će i novo društvo ilipom hrvatskom pjesmom narodnu sviest u Velom Lošinju, kog hoće par izdajca i afarista da prikaže svietu u talijanskom ruhu.

Za 1. decembra t. g. traži se za naš „Hrvatski Dom“ gostioničara, te pozivljemo svakog, da bi nam koga vrstnog gostioničara preporučili.

Izjava Potpisani vrlo žali što su mu u „Gostioni kraj mora“ izbjegle nedolžne riječi na štetu gosp. Pavla Jakitsch c. k. nadglednika brzajavnih stupova u Cresu, te mu ovim putem podaje doličnu zadovoljštinu.

Cres, 1. oktobra 1909.

Ivan Smundin.

Krčki kotar:

Promjena plovitbenog reda. Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo u Puntu sa danom 15. listopada mijenja svoj plovitbeni red na pruži Rijeka-Punat-Baska u toliko, da će u jutro parobrod odputovati 45 minuta kasnije od svake postaje nego li do sada. Poblize u oglasu.

Voloski kotar:

Spomen knjiga Spiničevića. Na korist „Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru“ i „Djačkog pripomoćnog društva“ u Pazinu priposlali su općini Kastav u počast gosp. prof. Spiničevića namiriv knjigu preplatila nadalje sljedeći: Duklđ Frane, dvorski savjetnik, Beč K 18; Jurđana Antko i drug, Zagreb K 8; Pindulić Dinko, kanonik i župnik, Barban K 3; Dr. Pacak Beč, c. k. ministar m. sl., Veltusy K 3; Legović pop Anton, Kaštelir K 2; Orei Fran, učitelj, Korte K 1; Dubrović Josip, činovnik vrhovnog sudišta, Beč K 1; Hrđy Ferdinand, župnik, Sv. Lovreč kod Labina 3 K (od kojih K 1 za „Djački dom“).

Zivil i nasli nasljednika!

Spomen knjiga Spiničevića prodaje se u knjižari Jos. Gorenjec u Trstu; u knjižari L. Schwentner u Ljubljani; kod g. nadučitelja i postara Iskra Antuna u Baderni i kod g. Mihaljević Pavla u Drvaru (Bozno). Raspačali su iste knjige g. Rubesa Rajmund u Zametu 11 komada i g. Brozović Albert u Vrniku 6 kom. Zivil!

Slaveč imendan (4. t. mj.) i 60. godišnjicu (27. 9. t. g.) g. Prof. Franković Frana ravnatelja učiteljstva u Kastvu sahratio se na predlog g. Prof. Jedretić Kuzme za „Družbu sv. Ćirila i Metoda za Istru“ za gospodskim stolom u Kastvu po načelniku Kož. Jelusiću predanih družbi K 105.

G. Prof. Franković Fran u Kastvu darovao družbi Ć. M. K 10 za kafarica ustupljenog mu od gdje. Jelusić Erneste, supruga načelnika u Kastvu.

Mladil Istranin. Izašao je 10. broj ovog liepog lista za mladi svijet sa ovim sadržajem: Viktor Car Emin: Sirote Dinko. — Barba Riko: Pričica o Gromadu i Mirvi. — Rikard Katallnić-Jeretov: Mali Pero. — Dragan Zorančić: Lepirica. — Acroplan. — Bogumil Toni: Moji zečići. — Barba Riko: Sanjagujica. — Regina: Kanarac i vrapci. — Crnko: Vrijedna žetelica. — Tončić: Iz moje torbice. — Zagonetke.

Porečki kotar:

Iz Baderne. Budući da je posvema nerazumljivo i ne dobro rastumačeno bilo od doplenika iz naše Baderne u dopisu z dne 28. rujna t. g. broj 39 radi ovdješnjeg župana, da svijet natanju pozna stvar je ovaka:

Kandidat za župana naše hrvatske stranke je g. Petar Burić za kojega je glasovno

počamši od veletasnoga gosp. župnika dalje 112 glasova a protiv kandidata je glasoviti talijan Marlin Rupenovich (čitaj Rupenović) koji je dobio (na žalost u Baderni) 19 glasova (punto di Juda); zalostna im majka onoj trinajstorici koji su za njega glasovali što neznaju da ih svaki korak naše zemlje proklinje koju je htio on pod Italiju predati.

Kad je naš narod u Poreč hodio na glasovanje za naša prava stor Rupenović je svaki put prvog dana išao u Poreč s talijanima da glasuju proti bratu svome za majku Italiju. Ona trinajstorica njegovih prijatelja i rođjaka prije sveg su za njega išli glasovali imali su se ugledati u čestitog narodnjaka gosp. Jakova Milanovića iz Kringe koji je za naša prava proti vlastitom otcu išao glasovati. Bog njim oprosti kad neznaju što delaju. Al onim koji su glasovali za našeg kandidata naj-srdačnija im hvala i u naprijed bili složni za hrvatska naša prava.

Ta borba za župana našla je odatle, što je neki puno nespođobislina u ovo kratko vrijeme našem občinstvu naredio, a sve za svoju vlastitu korist, t. j. u najgoroj suši je narodu svu vodu zvezao u svoje japno i za malu za vlastitu zgradu iz občinskih kalf (lokava). Pausal za „fale“ uzimlje za cijelu godinu al računava se da niti jednu četvrtinu noći kroz cijelu godinu ne gore. Bogataš je koji ništa ne potrebuje, al za svoju korist je sa vlastitim senom trgovao i upisao se je za 20 kvintala sena koja je došlo od pokrajine i države u podporu za siromaštvo, a brižnom našem siromahu rukalo je blagu od glada po dvorili. Podporni novac je slabo upo rabljivao i upravljao po svojoj volji i na veliko nezadovoljstvo puka. Isto tako je učinio s novcem za očišćenje „Lokvine“ te javna tajna kamo je odveo blato iz nje, a ipak se onim zasliepljencima hvali da nešto čini, a oni mu glupo vjeruju; čini da puno ali za seba.

Ima još puno ovakih njegovih nepodobština, ali za danas dosta.

Nek je „omnipotent“ talijan, al svakako morati će od skoro radi spomenutih stvari odgovarati na okružnom sudu u Rovinju jer i naš narod danonice očl otvara.

Koparski kotar:

Iz Buzetšćine. U zadnje se doba opna, da su silno uestale pravde među našim seljaštvom. Nema tjedna, a gotovo ni dana, da nije kakve komisije. Bilo je toga i prije, ali u tolikoj mjeri nipošto. A šta je tome krivo? Škalkljiv je na to odgovor! Zar se je narod iskvario, pa već nezna kolika mu je šteta od zlosretnih pravda, ili je tako tvrdoglav, te se ne da dokazati što je pravo i koristno, što li nije?

Istina je seljak se rado pravda, ne popušta lako. Ali popušta dobrim savjetima sa strane osoba, koje pred njim uživaju autoritet, te razlozima i to temeljitim. To je pokazala praksa. Dok je bio u Buzetu sućem g. dr. Stepandč, bile su pravde riječke. Bilo je on zdusan činovnik, a uz to je poznao rak-rane našeg naroda, poznao je njegovu bijedu, koja potiče od neznanja. Znao je i pojmio koliko trpi seljak od pravda i materijalno i moralno. Zato je nastojao, da na svaki način ukloni pravdu, pogotovo gdje se je radilo o čemu ili ničemu, a pri tom nije štedito ni truda ni vremena, a u zgodama ni ostih riječi. Uspjeh je bio očevidan. Pravde nijesu bile ni je daleka tako česte, kao što su sada, gdje je predstojnikom suda g. dr. vitez Schrott.

No kažem, da baš on imputira pravdu, Bog saćuvaj. Ali bi mogao u tom pogledu učiniti mnogo dobra. Njemu ka Nijemce — za nas tuđnju — je indiferentno hoće li, ne će li se neuki seljak pravdati, a za ono krunica, što ih dobije kod liecmjenih komisija i izvidi, bit će mu valjda draže

da se stranke pru. Čuje se u javnosti mnijenje, da gleda komisije onako nekako kao djeca bombone. Da li je toga u tolikoj mjeri to ne znamo, ali... fance volat...

Sv. Martin kod Buzeta. U nedjelju 24. oktobra obdržavali će godišnju glavnu skupštinu u prostorijama „Gospodarskog društva“ u 8 sata po podne društvo „Zemljoradnička Prosvjeta“. Iza nje bitl će plos uz buzetsku sokoluku glazbu i to u korist samoga društva. Zemljoradnici i prijatelji zemljoradnika polirite toga dana do nas.

Franina i Jurina.

Fr. Neki tovranski poprdilo se tuži, da guveran proteji furešti a zapušća domaće.

Jur. Krapa mostro — bi bil rekao pokojni 'Tonid' — ter su im bili vavek mlajji furešti, lego mi domaći, ki netulimo va Blejamlinov rog.

Fr. Imaš pravo Jurino, ma

Jur. Ča ma, ča ma! ki neće brata za brata, ča furešta za gospodara.

Fr. Varamento tako su i naš stajeri deli!

Razne primorske viesti.

Kompromisni odbor istarskog sabora obdržavao je u subotu u Poreču prvu svoju sjednicu pod predsjedništvom zemaljskog kapetana g. Dr. Ritz-a. Sjednici prisustvovali svi odbornici objlu stranaka. Na temelju podnesenih predloga zemaljskog odbora slozio se je odbor glede radnog programa i glede pojedinih predmeta, koje će imati da razpravi i rieši.

Potres. U nedjelju u jutro nešto poslije 11. sata očutili su potres na raznih mjestih naših južnih zemalja. Tako su očutili potres u sjevernoj Dalmaciji, u Trstu, Kopru, u Kranjskoj, napose u Ljubljani, u Hrvatskoj, navlastito u Zagrebu, u Stajerskoj, u južnoj Ugarskoj itd. U Zagrebu počinio je potres i nešto šteta na dimnjacih, starih zidovih itd. Veće štete li nesreće nije bilo nigdje hvala Bogu.

Trgatba ili berba obavljena je u Istri svuda u prvog polovici o. mjeseca. Kako nam javljaju iz raznih strana naše pokrajine ovogodišnja trgatba bitl će srednje ruke tamo, gdje najbolje tuče, a gdje su bili vinogradi tućom nastitani bitl će vrlo loša. Radi nestalnog i klibovitog vremena nije moglo grozđje svuda jednako uzoriti i tamo nešto vino bitl onako dobro, kao što bijaše prošle godine. Biele je grozđje svuda bolje dozrijalo.

Kako nam prijatelj reče ciona je grozđju i ljetos na nekojim mjestim vrlo nizka. Tako bi reći da u Pazinu plaćaju nekoji trgovci grozđje daleko izpod vriednosti.

Imenovanj kod pomorske vlade u Trstu. Od tamo nam pišu, da bijahu nedavno imenovana dva činovnika pisarne, koji upoznavaju ni riječi hrvatske li slovenske a reć bi ni talijanske. Oboljca Jesu Niemci, preporučeni od višokih osoba iz Beča. U natječaju za ta mjesta stalo je izričito, da molitelji moraju poznati zemaljsko jeziko. Gospoda kod pomorske vlade nepriznaju valjda hrvatski ili slovenski jezik zemaljskim jezikom te se zadovoljavaju, da im podređeni činovnici poznaju samo jedan jezik i to njemački. Za ona mjesta bijaše usposobljenih mol-

teja strokovno i jezikovno, ali pošto ne-
imaše visokih preporuka, ostade na ciedlu.
Čudimo se ravnatelju pučke škole vlade
dvorskome savjetniku g. Delleu, koji znade
najbolje koliko mu služi u njegovoj službi
poznavanje našeg jezika, a on ipak dopu-
šta, da zajednu mjesta nižih činovnika
osobe, nesposobne za ona mjesta, jer ne-
poznaju zemaljskih jezika i jer su namje-
šteni proli jasnim zahtjevom natječaja.

G. dvorski savjetnik, tako nesmije ići
dalje, jer ćemo inače uđriti u druge strane.

Knežinja Sofija Hohenberg. Kralj je
podijelio knežinji Sofiji Hohenberg, suprugi
prjestolonasljednika nadvojvode Franje
Ferdinanda, naslov vojvotkinje sa predi-
katom „Njezina Visost“. Taj naslov ne
prelazi na prijestolonasljednikovu djecu.

700-godišnjica jubileja franjevač-
koga reda. Poyodom 700 godišnjice jubi-
leja osnutka franjevačkog reda izdao je
papa apostolsko pismo, u kome ističe za-
sluge reda i javlja, da naslov „Frates mi-
nores“ ne pripada samo Minoritima i gu-
tarne observacije, nego i Konventualima i
Kapucinima. To pismo nadalje određuje,
da će se Minoriti odesle zvati „Minoriti
udruženja Lava XIII.“ i ujedno ustanov-
ljuje normu za prava, privilegije i odpuste,
koje su zajednički u grupama Franjevaca
i Trećoredaca.

Crkveni interdikt nad mjestom Adria
u Italiji. Dekretom od 30. prošlog mj.
proglasio je Papa Pio X. na predlog kon-
sistorijalnog kolegijskog nadbiskupa Adria
blizu Mletaka crkveni interdikt. Ta stroga
crkvena kazna popriličena je usljed toga,
što je svjetlina tamošnjeg biskupa kad se
vozio na kolodvor napal kamenjem i teško
ranila osobito na glavi. Sjelo biskuplje
premjšteno je u Rovigo, gdje se biskup
nalazi ranjen u bolnici. U Adriji pak ne-
smiju kroz 14 dana svećenici misliti a ni
druge crkvene ceremonije obavljati. Sakra-
menti smiju se samo tiho, a ne javno po-
davati. Kod sprovoda smije svećenik biti
prišutan samo na groblju. Zvonovi ne
smiju da zvoče. Kod krštenja i vjenčanja
svaki je svećani obred zabranjen.

Obavijest.

Dne 15. i sljedećih dana mjeseca no-
vembra tek. god. održavat će se pred c.
kr. ispitnim povjerenstvom u Kastvu ispiti
osposobljenja za pučke i građanske škole.
Kandidati (kandidatkinje), koji žele biti pri-
pušteni k tim ispitima, neka svoje redov-
ito biljezgovane molbenice uredovnim pu-
tem uprave na svoje c. kr. kotarsko školsko
vijeće, koje će ih najkasnije do 8. novem-
bra otposlati potpisanom ravnateljstvu.
Toj molbi treba da prema ustanovi
točke I. članka II. propisa o ispitima ospo-
sobljenja prilože:

a) Opis života i obrazovanja svoga, u
kojem treba da istaknu književna sredstva,
kojima su se služili pripravljajući se za
ispit;

b) svjedodžbu zrelosti, polučenu u kojoj
c. kr. učiteljskoj školi;

c) dokaz, da su najmanje dvije godine
(u Dalmačiji tri) učiteljevali u kojoj javnoj
ili privatnoj školi s pravom javnosti.

Zeli li se tko od kandidata podvrći
ispitu, da može u pučkim ili građanskim
školama s nastavnim jezikom hrvatskim
poučavati također njemački ili talijanski
jezik kao nastavni predmet, neka to izrično
spomene u svojoj molbi.

Ravnateljstvo c. kr. ispitnoga povjeren-
stva obavijestit će u pravo vrijeme sva-
koga od prijavljenih kandidata, da li se
pripušta k ispitu ili ne.

Ravnateljstvo o. kr. ispitnoga povjerenstva
za pučke i građanske škole.

Fran Franković
ravnatelj.

Traži se za 1. decembra t. g. go-
stioničara za „Hrvatski
Dom“ u Volom Lošnju. Ponude na
upravu „Hrvatskog Doma“ u Volom
Lošnju, ili na upravu „Naše Sloge“ u
Puli, koje će dati i potrobita razjuš-
njenja i vrjete.

Tko treba bielog platna, oxforda,
kanafasa, zeštra, kriseta, šanela
itd. neka naruči u

Josip Běloun,
tkaonica,
Novy Hradek, Česka.

Samo dobra roba, solidna posluga.

40 metara liepih ostataka
za K 16 franko pouzdećem.

Ako roba nebude po volji, možete ju
nefrankirano poslati natrag.

Tvorničke ciena.

Upravo je izašao
istarski žepni ko-
ledar

JORGOVAN.

Ciena 50 para.

Naručuje se kod
Tiskare LAGINJA i dr., PULA.

Krajnji maslac dnevno svježi 10 funti s omotom
K 7-26; na pokus 6 funti K 4-66.
Med za polustno na sruo 10 funti K 4-66; na
pokus 10 funti 1/2 maslaca 1/2 meda K 6-00. Tko
jednom naruči, ostane stalni dobavljač.

Fran Dym, Kozova, 47.

Prva slovenska narodna trgovina u Primorju
sa šivaćim strojevima i dvokolicama.

Prodaje šivaće strojeve za
svjele i domaću porabu:
Singer B za K 70 s pokro-
vom i jamci za 3 godine.
Dvokolice „Helicel Premier“
K 165, „Cicuir“ K 155.

Vlastita mehanična radionica.
Preporuča se

JOSIP DEKLEVA
Gorica, Via Municipio br. 1.
Na zahtjev šalje se nov slovenski cionik franko.

**STECKENPFERD-
LILIENMILCH-SAPUN**

Najblazi sapun za kožu
kao i proti pjegama.

Dobiva se posvuda!

Preporučamo našim obiteljsima
Kolinsku cikoriju.

Bačava
liepih i zdravih ima na prodaju
L. KRIŽ
PULA, Korte Forbeseri.

„BACULINUS“
jedini i zajamčeni pripravak
za uništenje zobara (bakula).

Nagrađen sa zlatnom medaljom na međunarodnoj
izložbi za zdravstvo u Milano 1909.

Proizvođač:
Erminij Lonzar, Pula.

Mejdr

škarna na strojeve i
uprema gostilnica
preporuča se turistima koje žele
Zefire i proljetne jatke
za gostilnicu i kulinu, klas. gospodstva bašile od.
Oprema za novjeste
kraljević. „Sava palac“ 25 metra za K 15-
Zahtijevajte uzorak!

REUMATIZAM, neuralgija, lechlea,
bodac, uloz, natekline, reumatlično trga-
nje u glavi, zubima i zglobovima liječi
se jedino uspješno upovabom

„Paralysian-Linimenta“
po vis. kr. zem. vladi odobren i ziko-
nom zaštićen lijek nadmašuje sve ostale
lijekove u djelovanju.

Čuvajte se patvorina!
Cijena bozi K 1-60.

Dobiva se u svim ljekarnam. Glavno
skladište: Ljekarna PEČIĆ sada dr.
B. Vouk — Zagreb.

**MASTIN
LAŠILO**
u korist družbe sv.
CIRILA-METODA ZA ISTRU

Broj 2 ciena 30 filira

Proizvod kemijske tvornice
GRUBIČIČEVIĆ
Zaštićenom zaštićenom

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Punt.

Plovitbeni red
vrjedni od 15 listopada 1909. do opoziva.
Pruga: Rijeka-Punat.

Swaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki dan
prje po podne				po podne
6.45	odl.	PUNAT	dol.	4.60
6.—	dol.	Krk	odl.	4.95
6.10	dol.	odl.	4.25
6.65	dol.	Glavotok	odl.	3.40
7.—	dol.	odl.	3.35
7.30	dol.	Malinska	odl.	3.05
7.40	dol.	odl.	2.55
8.25	dol.	Omišalj	odl.	2.10
8.30	dol.	odl.	2.—
9.30	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Rijevicama.

Pruga: Baška-Punat.

Poned. Utorak Četvrt. Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak Nedjelja
prje po podne				po podne
4.20	odl.	Baška	dol.	6.—
5.30	dol.	Punat	odl.	5.—

Uvjetno pristajanje u Staroj Bašci.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Utorak Petak Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
prje po podne				po podne
7.20	odl.	RIJEKA	dol.	2.30
7.50	dol.	Opatija	dol.	2.—
8.—	odl.	dol.	1.50
9.20	dol.	Bell	odl.	12.30
9.30	dol.	odl.	12.20
10.20	dol.	Morag	odl.	11.30
10.30	dol.	odl.	11.20
11.—	dol.	Krk	odl.	10.45
11.10	dol.	odl.	10.30
1.—	dol.	Rab	odl.	8.30
1.15	odl.	dol.	8.15
2.—	dol.	Vell Lošnji	dol.	6.30
3.10	odl.	dol.	6.20
4.—	dol.	NEREZINE	odl.	5.30

Uvjetno pristajanje u Sv. Martina Lošnjaškom i Rovenskoj.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab
i natrag.

Swaki Četvrt.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki Četvrt.
prje po podne				po podne
7.20	odl.	Rijeka	dol.	7.30
7.50	dol.	Opatija	odl.	6.55
8.—	dol.	odl.	6.45
11.45	dol.	Rab	odl.	3.—

Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okol-
nostima — promjene plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod I. Pakulčića, Via Andrassy 25
PUNAT, dne 18. travnja 1909.

RAVNATELJSTVO

Za jesen i zimu
— preporuča tvrdka —
BOHINEC & Co.

ulica delle Torri 2, TRST, ulica S. Lazzaro 17
(iza crkve sv. Antona novoga)

svoje bogato skladište gotovih odjeća za gospoda i dječake, to razno
novosti u konfekciji za dame i djevojčice.

Solidna posluga. (Odjeća po mjeri). Ciena vrlo nizka.

Najbolji MOTORI na plin, bez zni,
spirita, petroleja, sirovo ulje, za obrt,
električni i poljudjelni promet.

Stroj za proizvod plina: dra-
đjanske tvornice plinskih motora,
prlje Moritz Hille, najveća spe-
cijalna tvornica u srednjjoj Europi.
60 odlikovanja i državnih nagrada.

Jedini glavni zastupnik, kamo se imaju
upraviti naruče jest: kuća Gutenberg u
Trstu, Emanuel Kraus, tehnički ur. d. Trst,
ulica Goe 11a 18/a. Skladište svih tehničkih
predmeta.

U mjesecu Julija i augusta prodavao za Dalmačiju
9 motora.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
 Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Velebrant br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrsto brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Jeftino česko PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K 960, bolja K 12 - blele pahuljice čihane, 18" - " 24" - kao snieg blele pahuljice čihane . . . 30" - " 36" - razšile se franke pouzecom.

Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.

BENEDIKT SAOHSKI, Lobos, br. 259
 pošta PILSEN, Česka.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadržanih dionova jedan ili više po kruna s.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plada od istoga 4 1/2%.
čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odkasa, a iznos od 2000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio voditi ili manji rok sa odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i sadržajno uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-11 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane satvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita knđa (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Svi u krojački salon 'Zovića'!

Trgovina manufakturne robe i krojački salon

MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske

uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj ?
 Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja garancija. Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluža.

Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.
 Telefon br. 45-22.

U ovom stroju, koji kod uloga, reuma, astme (teškog disanja), napavanja, zubljenja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, mučevno slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelje, nujnosti, nevoljivosti, naglosti držanja na tijelu, influenca skopčana, sa bolešću hrta, tiflida (malokrvnosti) želudačnih grčeva, bozbežnosti, lachasna pucokrvnosti, svih udnih grčeva, hoga-šondria, ljeseznih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod sveobide slabosti itd, stuzi kao neodkrivljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja cilom čovjekim telom djeluje, čino se računa bolost u naj-kratkom vremenu isleće.

Poznato je, da bolost kod navedenih bolost rickratno elektriziranjem tela upaljubljuje ali ipak sa taj način, da jaka struja samo prolazno i porremenom kroz telo prolazi, doim naprotiv komu struja elektro-magnetičnog križa ili zviezda R. B. br. 86967, kako je jar rečeno, umjerenim načinom spreklidna na telo djeluje, što svakoga bržim liečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolosti izličeno su sa mojim strojem posvli od izličenih sa mojim strojem. R. B. broj 86967 izručeno zabavio kao i od odlučnih slojova izdano svjedocilo i priznanice iz sviju strana svijeta pohranjeno su u mojoj pisarnici, gdje stoje svakomu u svako doba na vid. **GDJE NIJE DAN LIK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo proli gore navedenim bolostima, a onaj bolestaik, koji po mojem stroju nabli bio izličen najdulje u roku od 40 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. občanstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Valulinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, doim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zviezda R. B. broj 86967 osobito se hvati i uživa vanrednu dopadnost poradi svoje izvrstno ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabo gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostalih 20 godina, kroničnih bolostih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvat-skom jeziku. Pozorom ili ako se novac uspred pošlje, razšile glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,
 Budimpošta, V/41. Kolar,
 Vadaszullca br. 84.

J. KOPAC

Odklevan sa 9 srebrne kolajne u Gorici godine 1891. 1894. 1900.

Častna dijeloma i zlatna kolajna u Vidmu godine 1903.

Zlatnu kolajnu i zaslužni križ u Rimu godine 1903.

Svijećarna na paru
J. Kopac, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča pred. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom obćinstvu svijeće iz prijesnog pćelnoga voska. Kilogram po K 5.— Za prijesnost jamćim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, sitilja i stakla za vječno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za bozično drveće, volšteni svietci i med najjeftinije vrste iz veoma niske cijene. Zuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem oćjenik franco.

OPCINSKA ŠTEDIONICA
 u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA)

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamćenjem oćljeo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmове, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Najbolji česki izvor!

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro oćihano 2 K; halje 2-40 K; prva vrst potusvjetlo 280 K; bilo 4 K; bilo, pahuljasto 6-10 K; 1 kg snieg blele, kao snieg bilo, oćihano 0-40 K; 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K, 7 K; bilo fino 10 K; snieg-blele prave pahuljice 12 K.

Gotovi kreveti kod naručbe od 5 li franko.

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, i pokrivać, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastucima, svaki 80 cm dug, 55 cm širok, napunjen s novim, si lin, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; pola pahuljica 20 K; pahuljica 24 K; pojedini pokrivać po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-50 i 4 K. — Razšile se pouzecom poćam od 12 K franco. Roba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franco; ako se ne dopalo vraća se novac. Izscrptvi oćjenici badava i franco.

S. BENISCH, Deženice, 762, Sumava.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO
'BALKAN'
 d. o. s. j. u TRSTU
 RIVA GRUMULA broj 14.
 Telefon 2190. Brijunari: BALKANSPEB.
 Žiro-raćun kod 'JADRANSKE BANKE' u Trstu.

Prima u svoje dobro uredjene magazine svaku vrst gospodarskih proizyoda, daje na iste predumove a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkvalitatijne. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na raćun svojih mušterija najpovoljije. Otvara carinske kredite, oćarinjuje robu i daje zajmове na robu ležeću u javnim skladištima.

Otvorena svaku vrst pošiljaka u svim pravcima toćne i brzo, obavija reklamacije i daje svako strukovne raslaćunjenje i uputu brzo i badava.